

F. t. International købelov

handles retsmangler anderledes end faktiske mangler, jf. artikel 35, stk. 3, og tilfælde hvor varen er behæftet med tredjemands immaterialrettighed, jf. artikel 42, stk. 2.

Køberen kan gøre gældende, at der foreligger en retsmangel, hvis tredjemands ret allerede er blevet endeligt konstateret f.eks. ved en dom. Køberen kan imidlertid også påberåbe sig forholdet, hvis en udenforstående fremsætter et krav som grunder sig på en ret af den pågældende slags. I så fald skal køberen efter artikel 43 give sælgeren meddelelse om kravet inden rimelig tid efter, at køberen er eller burde være blevet bekendt med manglen. Gennem meddelelsen får sælgeren mulighed for at imødegå kravet. I visse situationer vil sælgeren straks kunne bevise, at tredjemands krav savner ethvert grundlag. I så fald kan køberen ikke gøre misligholdelsesbeføjelser gældende mod sælgeren på grund af tredjemands krav. Køberen har dog ret til erstatning af sælgeren for de omkostninger, som kravet har medført. Køberen har imidlertid ikke pligt til at påbegynde en retssag mod tredjemand for at få klarlagt rigtigheden af tredjemands krav.

Retsvirkningerne af, at varen er behæftet med en tredjemandsret som nævnt i artiklen, fremgår af afsnit III. Køberen vil f.eks. kunne kræve, at sælgeren opfylder sin forpligtelse til at levere en vare, der er fri for sådanne hæftelser jf. artikel 46, stk. 1, kunne kræve at sælgeren afhjælper manglen efter artikel 48, kunne hæve købet efter artikel 49 samt kræve erstatning efter artiklerne 45 og 74-77.

Artiklen handler kun om de tredjemandsrettigheder, som kan gøres gældende på privatretligt grundlag. Hvis der foreligger såkaldte rådgigheds mangler, det vil sige indskrænkninger i varens anvendelsesmuligheder, som beror på offentligretlig regulering, f.eks. forbruger- eller miljøbeskyttelse, skal disse ikke bedømmes efter artikel 41, men sidestilles med faktiske mangler, som behandles i artikel 35.

Til artikel 42

Hvis varen er behæftet med en *immaterialrettighed*, vil dette kunne medføre, at køberen ikke kan anvende varen på den tiltænkte måde. Køberen løber den risiko, at indehaveren af immaterialrettigheden kan kræve forbud mod en fortsat anvendelse af varen i strid med immaterialrettigheden eller kan kræve erstatning. En krænkelse af immaterialrettigheden kan også være sanktioneret med straf.

Sælgerens ansvar for immaterialretlige behæftelser er efter konventionen mildere, end hans ansvar for retsmangler, som består i, at en anden ejer varen eller har en panteret, brugsret eller lignende ret i denne. Det fremgår af *artikel 42, stk. 1*, at varen ikke må være

behæftet med nogen immaterialrettighed, som sælgeren kendte eller ikke kunne have været uvidende om. Efter artikel 41 er sælgeren ansvarlig for retsmangler, også selv om han ikke kendte tredjemands ret. Forskellen begrundes med, at en sælger kan have pligt til at kende de immaterialretlige behæftelser på varen i et vist begrænset antal stater, også ud over den stat hvor han har sit forretningssted eller sin produktion, men at det ikke er rimeligt at kræve, at han har et sådant kendskab for så vidt angår alle stater. Særligt når det drejer sig om komplicerede tekniske varer, kan der findes en betydelig mængde eventuelle immaterialretlige behæftelser, som kan begrænse mulighederne for at anvende varen. Disse behæftelser varierer fra stat til stat. Det kan ikke forventes, at sælgeren skal undersøge alle mulige behæftelser og påtage sig ansvaret for disse, især da sælgeren langt fra altid kan vide, i hvilket land varen skal sælges eller anvendes.

På samme måde som ved artikel 41 gælder artikel 42 kun for spørgsmålet om, hvorvidt det er sælgeren eller køberen, som skal bære følgerne af, at der findes en immaterialrettighed, som kan begrænse mulighederne for varens anvendelse. Konventionen regulerer heller ikke i denne henseende spørgsmålet om, i hvilken udstrækning indehaveren af immaterialrettigheden har ret til at fremsætte krav mod køberen.

Også artikel 42 gælder såvel ved allerede fastslåede immaterialrettigheder, som i de situationer hvor der er fremsat krav, der grunder sig på en immaterialrettighed.

Sælgerens ansvar for disse hæftelser er efter stk. 1 begrænset til behæftelser, som han kendte eller ikke kunne have været uvidende om ved aftalens indgåelse. Sælgeren bør i den forbindelse ikke kunne påberåbe sig, at han ikke kendte immaterialrettigheder, som er blevet offentliggjort i den pågældende stat.

Køberen kan kun gøre misligholdelsesbeføjelser gældende i anledning af, at der foreligger en immaterialretlig behæftelse, som sælgeren kendte eller ikke kunne have været uvidende om, hvis immaterialrettigheden gøres gældende i den stat, hvor varen, efter hvad parterne forudså ved aftalens indgåelse, skal sælges eller anvendes. En sammenligning mellem stk. 1 og 2 viser, at dette er af betydning, specielt når sælgeren har haft kendskab til, at køberen har til hensigt at sælge varen til eller anvende den i en anden stat end den, hvor han har sit forretningssted. Ved bedømmelsen af sælgerens viden kan det være af betydning, hvad der eventuelt kan udledes af tidligere forretningsforbindelser mellem parterne. Det endelige bestemmelsessted for en vare, som skal transporteres, kan i visse situationer udgøre en tilstrækkelig indikation på den stat, hvori varen skal sælges eller anvendes.